

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Valintaesitys

12.5.2025 Dnro: EURA 2021/405919/09
02 01 01/2025/LL

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Kierrätysravinteita prosessisivuvirroista (KIRSI)

Hakijan virallinen nimi
Kemin Digipolis Oy

Hakemusnumero
405919

Saapumispäivämäärä
26.02.2025

Alkamispäivämäärä
01.06.2025

Päättymispäivämäärä
31.05.2027

Viranomaisen
Lapin liitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Lapin liiton EAKR-haku 2/2024 2.12.2024 -
28.2.2025

Hakuilmoituksen tunnus
LAPLII-012

Käsittelijä
Anne Kristiina Tervo

Toimintalinja
2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite
2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Tukimuoto
Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-02225

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Lapin ammattikorkeakoulu Oy	Osahankkeen toteuttaja	2528792-5

Perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Ryhmähankkeessa on mahdollista hyödyntää molempien hanketoimijoiden monipuolista osaamista ja erilaisia näkökulmia. Kemin Digipolis Oy ja Lapin AMK muodostavat hanketiimin, jolla on hankkeen toteuttamiseen vaadittavaa kokemusta ja osaamista. Organisaatioilla on kykyä hankkeen toteuttamiseen.

Hankkeen toteutus, toimenpiteiden vaikuttavuus ja jatkuvuuden varmistaminen vaatii maa- ja metsäalan osaamista. Ryhmähankkeessa organisaatiot ja toimijat voivat yhdistää osaamisensa ja resurssinsa.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Kierrätysravinteita prosessisivuvirroista -hankkeen tavoitteena on selvittää, miten Meri-Lapin alueen teollisuuden sivuvirtoja voidaan hyödyntää kierrätysravinteiden raaka-aineena, niiden hyödyntämistä maa- ja metsätaloudessa sekä tarkastella niiden ympärille rakentuvaa arvoketjua (tuotanto, logistiikka, levitys, yms.). Hanke tarkastelee kierrätysravinteiden nykytilannetta, kartoittaa siihen perustuvan liiketoiminnan ja arvoketjun mahdollisuuksia sekä tunnistaa pk-yritysten kehitystarpeita. Lisäksi hanke sisältää ravinteiden talteenottoratkaisujen arvioinnin, logistiikka- ja levitysselvityksen sekä yhteistyö- ja TKI-verkoston kehittämisen. Toteuttamisselvityksessä tehdään päätös pilot-mittakaavan kierrätysravinteiden tuotannon testauksesta teollisuusalueella.

Meri-Lapin teollisuus, kuten Metsä Groupin biotuotetehdas ja alueen muut prosessiteollisuuden toimijat, tuottavat sivuvirtoja, jotka sisältävät arvokkaita ravinteita, kuten fosforia ja kaliumia. Näiden hyödyntäminen voi vähentää riippuvuutta neitseellisistä lannoitemateriaaleista ja edistää kiertotaloutta. Kierrätysravinteilla voidaan parantaa maaperän ravinnepitoisuuksia ja viljavuustekijöitä, mikä tukee kestävästä maa- ja metsätaloutta.

Hankkeen keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kuvata ja arvioida kierrätysravinteiden arvoketju Lapissa tuotannosta loppukäyttöön
- Selvittää, miten teollisuuden sivuvirroista voidaan valmistaa maa- ja metsätalouteen soveltuvia kierrätysravinteita
- Testata pilot-mittakaavassa kierrätysravinteiden tuotantoa tehdasraaka-aineilla teollisuusalueella jos se todetaan toteuttamisselvityksessä järkeväksi
- Selvittää logistiikkaratkaisuja ja levitysmenetelmiä kierrätysravinteiden käytön edistämiseksi
- Vahvistaa yritysten tarpeisiin vastaavaa kierrätysravinteisiin liittyvää TKI-toimintaa
- Rakentaa yhteistyöverkoto eri toimijoiden (pk-yritykset, suuryritykset, viranomaiset, TKI-organisaatiot) välille

Hankkeen tuloksena syntyy tutkittuun tietoon perustuva tietopohja, joka tukee kierrätysravinteiden hyödyntämistä ja arvoketjun kehittämistä Lapin alueella. Lisäksi hanke vahvistaa merkittävästi yritysten tarpeisiin vastaavaa kierrätysravinteisiin liittyvää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI), osaamista ja yhteistyöverkostoja.

Hankkeella on Lapille uutuusarvoa, sillä aiemmin ei ole selvitetty kierrätysravinteisiin pohjautuvaa arvoketjua Lapissa. Arvoketjun onnistunut kehittäminen edellyttää tässä hankkeessa toteutettavaa perusteellista arvoketjuanalyysia. Hanke edistää lisäksi lappilaisten pk-yritysten osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tukee uusien teollisten symbioosien syntymistä.

Hankkeen toimenpiteet

Hanke esitetään toteutettavaksi seuraavilla työpaketeilla ja niihin liittyvillä toimenpiteillä:

Työpaketti 1: Projektihallinto (Digipolis)

Ohjausryhmän kokoukset, projektikokoukset, laadukas projektin toteutus ja raportointi

Työpaketti 2: Kierrätysravinteiden arvoketju Lapissa (Lapin AMK)

Kierrätysravinteiden arvoketju Lapissa tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva kierrätysravinteiden arvoketjusta, mahdollisuuksista ja toimintaedellytyksistä kestävämpien ravinteiden käyttöön maa- ja metsätaloudessa. Työpaketti on jaettu kolmeen osa-alueeseen: Kierrätysravinteiden arvoketjuserivitys, raaka-aineiden saatavuus ja logistiikka sekä teknologiset ratkaisut ja tuotantoprosessi

Työpaketti 3: Kierrätysravinteiden toteutettavuusselvitys Lapissa: (Digipolis)

Kierrätysravinteiden toteutettavuusselvitys Lapissa on tarkastelu kierrätysravinteiden mahdollista tuotantoa ajatellen. Selvitys sisältää 1)reseptiikan ja simuloinnin sekä laboratorioanalyysit 2) tuotantokonseptin esisuunnittelun määrittelyn ja pilot-kenttäkokeiden todentamisen 3) tuotannon koeajosuunnitelman (raaka-aineet, laitteisto, tuotanto, laboratoriokokeet) sekä 4) kasvutestien suunnittelun (luvitus, logistiikka, alueet, levitys, seuranta, analyysit jne.) Toteutettavuusselvitykseen sisältyy myös lainsäädännön ja käyttötapojen selvitystyö.

Työpaketti 4: Kiertotalouden TKI-toiminnan ja yhteistyöverkoston kehittäminen kierrätysravinteiden arvoketjussa Lapissa (Lapin AMK)

TKI-toiminnan ja yhteistyöverkoston kehittäminen kierrätysravinteiden arvoketjussa Lapissa tavoitteena on edistää innovatiivista kierto- ja biotalouden korkean jalostusasteen TKI-toimintaa ja yhteistyöverkoston kehittämistä sekä edistää tuotannon sivuvirtojen tehokasta hyödyntämistä kierrätyslannoitteena. Tavoitteena on tunnistaa TKI-toiminnan haasteet, tarpeet ja mahdollisuudet osana yhteistyöverkoston kehittämistä sekä ravinnekiertoon liittyvän TKI-toiminnan ja pk-yritysten toiminnan vahvistamista kiertotalouteen siirtymisessä

Työpaketti 5: Viestintä (Digipolis)

Hankeviestinnän tavoitteena on toimia aktiivisena hankkeeseen liittyvän tiedon kokoajana ja tiedon esille nostajana. Viestinnässä vuorovaikutetaan sidosryhmien kanssa ja tarjotaan hankkeen tarjoamaa uusinta tietoa toimijoille ja lisätään sidosryhmien, toimijoiden, asiakkaiden ja laajemman yleisön ymmärrystä kiertotalouslannoitteiden tarjoamista mahdollisuuksista sekä edistetään lappilaista kiertotaloutta.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Lappi

Kunnat

Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Ylitornio, Kolari

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	372 097	372 097	0
2 Matkakustannukset	0	0	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	0	0	0
Flat rate 40 %	148 838	148 838	0
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	520 935	520 935	0

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	416 747	416 747	80 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	23 548	23 548	5 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	36 908	36 908	7 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	43 732	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	43 732	43 732	8 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	520 935	520 935	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on saanut erityisten arviointiperusteiden mukaisessa arvionnissa pisteet 30/52, eli 58% enimmäispistemäärästä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke on Uudistuva ja Osaava Suomi -rakennerahasto-ohjelman mukainen ja toteuttaa ohjelman erityistavoitetta 2.3. "Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen". Hanke tukee kiertotalouteen liittyvää TKI-toimintaa ja tavoitteena on nostaa teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta; Tavoitteena on selvittää, miten Meri-Lapin alueen teollisuuden sivuvirtoja voidaan hyödyntää kierrätysravinteiden raaka-aineena ja miten niitä voidaan hyödyntää maa- ja metsätaloudessa. Useat lappilaiset yritykset ovat sitoutuneet hankkeen toimenpiteiden edistämiseen. Sitoutuneiden yritysten toimialoja ovat muun muassa logistiikka, kunnossapito, lannoitetuotanto, levityspalvelut, metsäpalvelut, loppukäyttö maa- ja metsätaloudessa. Kaikkien edellä lueteltujen toimialojen katsotaan kuuluvan kierrätysravinteiden ympärille rakentuvaan arvoketjuun. TKI-toiminnan ja yhteistyöverkostojen vahvistaminen ja yritysten toiminnan tukeminen mahdollistavat pk-yritysten kestävä kasvun ja kilpailukyvyyn parantamisen sekä kiertotalouden laajemman käyttöönoton eri toimialoilla, kuten maa- ja metsätaloudessa.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä